

EDİTÖR'DEN

Dergimizin 2011 yılının son sayısını 2012 baharının ilk ayında sizlerle paylaşabiliyoruz. Bugünlerde doğa uyanıyor; ağaçlarda tomurcuklar çiçeğe döndü, göçmen kuşlar yuvalarını yenilediler, birbirlerine yaptıkları kurun sesleri kulağımıza güzel melodiler olarak yansırken, bu sesler bizleri de sevinç duygularıyla sarmalıyor. Doğa bahara uyanmış hızla yeniliklere ve güzelliklere doğru ilerlerken, dünyada ve ülkemizde toplumsal yaşantı için en azından "marjinal" iki grup dışındaki büyük çoğunluk için benzer şeyleri söyleyebilmemiz mümkün değil. Ortalık toz duman.

Bir yandan insanları öldürmek için hemen her gün tonlarca bomba kullanılıyor, diğer yandan kapitalizmin depresyonu gerekçe gösterilip, çalışma koşullarının emekçiler için öldürücülüğünün şiddeti artırılıyor. Öte yandan enerji üreteceğiz gerekçesiyle; köylülerin yıllardır evlerinin önünden, bahçelerinin, tarlalarının içinden akan derelere el konuyor, su yasaklanıyor. Diğer yandan 26 Nisan 1986'da yaşanan Çernobil, daha geçen yıl (12 Mart 2011) yaşanan Fukuşima nükleer santral felaketleri görmezden gelinerek yenilerinin kurulması için ihaleler açılıyor. Hem yakıtı sağlanırken hem de emisyonuyla doğayı pervasızca tahrip eden termik santraller kurulmaya devam ediliyor. Söz konusu belirlemelerimizin çok sayıda örneğini hem dünya hem ülkemiz için sıralamanın mümkün olduğunu söylememize esasen gerek bile yok. Çünkü mebzul miktarda mevcut bulunuyorlar. Mebzul olarak bulunmaları zararlarının bertaraf edilmesinin mümkün olmadığı anlamını ise asla taşıyor. Bunun için temel nedeni ve ara neden(ler)i bilmek, bunun muhatapları tarafından görünürlüğünü sağlamak ile başlayan bir planlama doğaldır ki öncelikli adımımız olmalı.

Önce "marjinal" gruplarımızla başlayalım. İlki hem dünya hem de ülkemiz nüfusunun yüzde ikisini geçmeyen patronlar. Genellersek, dünyada önlenebilir olduğu bilinen hemen bütün ölümlerin, sakatlıkların ve hastalıkların temel sorumlusu olanlar. Kar, en üst düzeyde kar her zaman ve her koşulda vazgeçemeyecekleri birinci öncelikleri. Bunun için varlar ve bunun için yaşıyorlar. Bunun önünde hiçbir engel tanımıyorlar. Çiçekler de, böcekler de, kuşlar da, denizler de, göller de, akarsular da, hava da ve de insan da kar için kullanılabiliriyorsa, en azından engel değilse var olabilir, varlığına müsaade edilir onlar tarafından. Değilse ne pahasına olursa olsun "o engel" ortadan kaldırılmak istenir. Muktedir olduklarında da kaldırırılar. Değillerse, olana kadar ki süreyi iyi kullanabilmek için bir başka ifadeyle, yani muktedir olana kadar "uzlaşma"dan yana olurlar. "Marjinal" grupların ikincisi ise, nüfus olarak ilkinden biraz daha fazla, yüzde dört ila altıyı geçmeyen büyüklüktedir. Bunların görevleri, ilk grubun hedeflerini gerçekleştirebilmelerini sağlamaktır. Ayrıca söz konusu hedeflerini gerçekleştirirken neden oldukları yıkımların, felaketlerin "yasal" olarak suç-sorumluluk olarak tanımlanmaması için bir başka ifadeyle, "yasal sorumsuzluk"larının korunmasını sağlamak için görevlendirilmişlerdir. Ama nedense görevlendirenler dışında hemen hiç kimse bunu "bilmez". Bunun bir nedeni, ikinci grubun dünya genelinde çoğunlukla "seçilmişler ve seçilmişler tarafından atananlar" olarak adlandırılıyor olmalarıdır.

Yukarıda sözünü ettiğimiz iki marjinal grubun birlikte yürüttükleri faaliyetlere ülkemizden birkaç örnek verelim; Ocak 2008'de Davutpaşa'da 20'den fazla işçi öldürüldü, 100'den fazla işçi yaralandı. Mayıs 2010'da Zonguldak'ta 30 işçi göçük altında kaldı, cesetleri aylarca oldukları yerde bırakıldı, ailelerine teslim edilmedi. Şubat 2011'de OSTİM'de 20 işçi öldürüldü, yine Şubat 2011'de Elbistan'da on bir işçi göçük altında kalarak öldü. Cesetleri hala kaza bölgesinde tutuluyor, masraf olmasın diye çıkartılıp ailelerine teslim edilmekten kaçınıyor. 12 Mart 2012 tarihinde İstanbul Esenyurt'ta on bir işçi yakılarak öldürüldü. Davutpaşa katliamının üzerinden üç yıl geçti. İşçi ölümlerinin müsebbipleri halen "belirlenmedi". Ama o işyerleri hiçbir şey olmamış gibi faaliyetlerine devam ediyorlar. Örnekleri sürdürelim; 2 Temmuz 1993'de,

Sivas'ta 37 canı yakarak öldürttüler, tetikçilerinin yalnızca bir bölümünün yargılandığı dava 2012 yılında zaman aşımına uğratıldı. Aralık 2011'de Roboski-Uludere'de çoğu çocuk 34 yurttaşımız gecenin kör karanlığında uçaklar tarafından bombalanarak öldürüldü. Sorumluları hala "belirlenmedi", kamuoyuna açıklanmadı. 12 Eylül asker darbesinin, demokratikleşme adına, faillerinin yargılanması kapsamında yalnızca henüz ölmemiş iki darbeci general var. Onları "göreve çağıran"lar ile darbenin hemen ertesinde "artık biz güleceğiz" diyen TÜSİAD, TİSK yöneticilerinden hiç söz edilmiyor. Örneklerden de görüldüğü gibi ikinci marjinal gruptakiler, birinciler tarafından verilen görevleri harfiyen yerine getiriyorlar.

İnsanlık tarihini bilenler biliyor. Bugün yaşadıklarımız, bize yaşatılanlar mutlak, değişmez değil. Doğası gereği değişecek. Hele ki, kapitalizmin günümüzde içine girdiği buhranı dikkate alırsak. Yaşamakta olan buhran, saklayabilecekleri, olağan manevralarla çözebilecekleri bir durum değil. Ayak sesleri epeydir duyuluyor. Günümüzde hem dünyanın değişik coğrafyalarında hem de ülkemizde değişik kapsam ve büyüklüklerde olsa da her iki marjinal gruba korku salan hareketlilikleri görüyor, izliyor ve yaşıyoruz. Çoğunluğun içinde başlayan söz konusu bu hareketlilik (toplumsal muhalefetin yükselişi) sözü edilen marjinalleri dışlayabildiği ve iktidarı hedeflediği ölçüde güneşin kendileri için bizler için doğacağı-doğduğu günlere uyanacağımızı da biliyoruz. Bu nedenle, bugünden yarın için atılacak her bir adımın önemi oldukça büyük. Yaşayabilmek için emek-gücünü satmak zorunda olanlar, büyük çoğunluk en küçük bir eksikliğe dahi fırsat vermeden, tahammül göstermeden bütün örgütlülüklerimizle bir araya gelmeli ve yolu hep birlikte yürümümüzün zamanını geçirmemeliyiz.

Nisan 2006 tarihinde yasalastırmalarına karşın, bütün hükümlerini aynı zamanda uygulamaya başlamakta çekindikleri Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Yasası'nın 1 Ocak 2012 tarihi itibarıyla, yani neredeyse altı yıl sonra bütün hükümleri yürürlüğe girdi. Yeşil kartlar iptal edildi. Yoksullar, düzenli geliri olmayanlar, öğrenciler çok kısa süre içerisinde sistem mağdurlarının ilk sıralarında yer aldılar. Artık asgari ücretin üçte birini geçen gelire sahipseniz her ay sağlık sigortası primi ödemek zorundasınız. Ancak sağlık hizmetlerini kullanabilmek için bu da yeterli değil. Örneğin, bir trafik kazası nedeniyle acil servise getirildiniz, ilk müdahale sonrasında yapılabilecek tedavi hizmetlerinin bedelini karşılamak için senet imzalamak zorundasınız. İster "seçme özgürlüğüne" sahip olduğunuz aile hekiminize, ister hastane polikliniğine başvurun önce provizyonunuza bakılacak. Sağlık sigortası primlerinizi düzenli ödüyorsanız başvurunuz kabul edilecek. Ancak hizmet alabilmeniz için yeterli değil. Her bir başvuru için katkı payı ödeyecek, yazılan reçete için ayrıca ödeme yapacaksınız. Bununla da bitmiyor. İlaç katılım payı ve eşdeğer ilaç bedelini de ödemeniz gerekiyor. Yakın zamana kadar özel hastaneler SGK hizmet bedelinin %70'ine kadarlık miktarı müşterilerinden (pardon hastalarından) fark bedeli alabiliyorlardı. Bu bedel kısa bir süre önce %90'a yükseltildi. Bunları uygulamaya koyan Sağlık Bakanlığı değil, ÇSGB'ye bağlı olan SGK. Ülkemizde sağlığı artık kamu sigorta finansman kurumu yönetiyor. Kim için? Yukarıda paylaşmıştık; birinci grup marjinaler için. Sağlık Bakanlığı ülke sağlığını yönetme yetkisini devredince hekimliğin kamu yararına uygulanmasıyla görevli TTB'nin de yetkilerini sınırlama, kaldırma sevdasına kapıldı. TBMM Genel Kurulu'na getirme cesareti gösteremedikleri bir yasayı kanun hükmünde kararname olarak (663 sayılı KHK) Kasım 2011'den beri uygulamaya çalışıyorlar. Görünen o ki elleri ayaklarına dolaşiyor. Toplumun sağlık hakkı ile hekimlerin, sağlık emekçilerinin haklarının çelişik olmadığını onlara da öğreteceğiz. Bu kuşatmayı da hep birlikte dağıtacağız...

Bu sayımızda Yavuz Üçkuyu ve Onur Hamzaoğlu arkadaşlarımızın hazırladığı "devletin yeniden yapılanması" konulu dosyamızı sizlerle paylaşıyoruz. Mahir Ulusoy'un hazırladığı ülkemiz demografi verilerinin yıllar içerisindeki değişimini inceleyen makalesi, ikinci grup marjinalerin söylediğinin aksine nüfus artışımızın durağanlaştığını gösteriyor. Bu bilginin özellikle sağlık emek-gücü planlaması vb. alanlardaki çalışmalar için önemli olduğunu biz de paylaşalım. Son olarak 2011 yılı dizini de bu sayımızda. İki bin on ikinin ilk sayısında aşş dosyası ile sizlerle birlikte olmayı planlıyoruz. Dostlukla...